

Sygn. akt X K 761/17

PR Ds. 292.2017

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku w X Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Joanna Jurkiewicz

Protokolant: Magdalena Barska

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2017 roku sprawy **A. P. (1) (P.)**, córki G. i M., urodzonej (...), PESEL (...);

oskarżonej o to, że:

w dniu 22 października 2015 roku w P. w placówce (...) Bank S.A. przy ul. (...)/S10, działając wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi osobami z góry powziętym zamiarem, w celu uzyskania pożyczki nr (...) w (...) Bank S.A. z siedzibą we W., przedłożyła jako autentyczne, dokumenty poświadczające nieprawdę w postaci nierzetelnych potwierdzeń wykonania operacji przelewów przychodzących, z których wynikało, iż otrzymuje dochody w wysokości 2.690,20 złotych z tytułu zatrudnienia w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr (...) w G. oraz we wniosku pożyczkowym złożyła nierzetelne oświadczenia, co do wysokości swoich dochodów, posiadanego mieszkania, wykształcenia oraz samochodu, które to okoliczności i dokumenty miały istotne znaczenie dla uzyskania pożyczki, w wyniku czego doprowadziła (...) Bank S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 27.985,72 złotych, poprzez wprowadzenie w błąd, co do zatrudnienia, osiąganych dochodów, posiadanego majątku, wykształcenia oraz zamiaru spłaty zobowiązania,

tj. o czyn z art. 286§1 k.k. w zb. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

I. Oskarżoną A. P. (1) uznaje za winną czynu zarzucanego jej oskarżeniem, czyn ten kwalifikuje z art. 286§1 k.k. w zb. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. i za to, przy zastosowaniu art. 11§3 k.k., na podstawie art. 286§1 k.k. skazuje ją na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności.

II. Na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. i art. 70§1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności zawiesza na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata.

III. Na podstawie art. 46§1 k.k. zasądza od oskarżonej na rzecz (...) Bank S.A. z siedzibą we W. kwotę 27.985,72 zł. (dwadzieścia siedem tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt pięć złotych siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem obowiązku naprawienia szkody.

IV. Na podstawie art. 626§1 k.p.k., art. 624§1 k.p.k. zwalnia oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt X K 761/17

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W październiku 2015 roku A. P. (1) pracowała w ramach umowy zlecenia w lokalu gastronomicznym. Nadto z uwagi na osiągnięcie niskiego dochodu otrzymywała świadczenia socjalne.

Dowody: częściowo wyjaśnienia oskarżonej A. P. (1) k. 120-121.

Przed dniem 22 października 2015 roku A. P. (1) w nieznanymi okolicznościach weszła w posiadanie poświadczających nieprawdę dokumentów w postaci potwierdzeń wykonania operacji przelewów przychodzących, z których wynikało, iż otrzymuje dochody w wysokości 2.690,20 złotych z tytułu zatrudnienia w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr (...) w G.. Z dokumentami tymi, mając pełną świadomość, iż poświadczają one nieprawdę, udała się w dniu 22 października 2015 roku do siedziby (...) Bank S.A. przy ul. (...) w P., gdzie przedkładając je jako dowód uzyskiwanych dowody uzyskiwania dochodu we wskazanej w nich wysokości, wystąpiła o udzielenie jej pożyczki. Nadto A. P. (1) wskazała we wniosku kredytowym, iż źródło jej dochodu stanowi umowa o pracę zawarta w dniu 15 lipca 2014 roku na czas nieokreślony, zaś uzyskiwany dochód to 2.690,53 zł. W oświadczeniu tym wskazała nadto, iż ma wykształcenie wyższe i jest właścicielką mieszkania oraz samochodu, co nie znajdowało odzwierciedlenia w rzeczywistości. Wobec treści przedłożonych dokumentów i złożonego oświadczenia doszło do zawarcia umowy pożyczki nr (...) między A. P. (1) jako pożyczkobiorcą (...) Bankiem S.A. jako pożyczkodawcą, na podstawie której wskazany Bank przelał pożyczkobiorcy kwotę 27.985,72 zł na prowadzony dla niej przez (...) Bank S.A. rachunek bankowy nr (...). A. P. (2) zobowiązała się zaś do spłaty udzielonej jej pożyczki w 60 ratach opiewających na kwoty od 333,32 zł do 576,95 zł, płatnych zgodnie z harmonogramem spłat miesięcznie, począwszy od 27 listopada 2015 roku do 28 października 2020 roku. Zawierając wskazaną umowę A. P. (1) miała świadomość, że ówczesna sytuacja finansowa nie dawała jej możliwości pełnego i terminowego spłacania ustalonych rat. Do dnia 19 stycznia 2017 roku na poczet wynikającego z umowy nr (...) zadłużenia A. P. (1) wpłynęła w ratach kwota 3.820,56 zł, z czego kwota 1.387,50 zł nie wynika z jej wpłat, lecz ze zwrotu ubezpieczenia po wypowiedzeniu umowy pożyczki w dniu 02 stycznia 2017 roku.

Dowody: zeznania świadka M. T. (1) k. 49, 218; zeznania świadka R. P. k. 63-64; kopia umowy pożyczki nr (...) k. 2-5; oświadczenie o poddaniu się egzekucji k. 6; umowa cesji k. 8-8v.; umowa ubezpieczeniowa k. 9-9v.; harmonogram spłat k. 10-11; wniosek kredytowy k. 10-10v.; potwierdzenia wykonania operacji przelewów przychodzących k. 15-17; protokół oględzin k. 36-39; częściowo wyjaśnienia oskarżonej A. P. (1) k. 120-121.

A. P. (1) ma wykształcenie średnie. Jest panną i ma jedno małoletnie dziecko pozostające na jej utrzymaniu. Pracuje jako sprzedawca osiągając z tego tytułu dochód w wysokości 1.000 zł miesięcznie. Stan jej zdrowia jest dobry, nie była leczona psychiatrycznie, neurologicznie, ani odwykowo. Nie była uprzednio karana.

Dowody: dane osobopoznawcze k. 120-121; dane o karalności k. 215.

W toku postępowania przygotowawczego, wyjaśniając w charakterze podejrzanej A. P. (1) nie przyznała się do zarzucanego jej czynu podając, że stała się ofiarą nieznanymi jej osób, które podmieniły złożone przez nią w ramach zawieranej umowy pożyczki dokumenty. A. P. (1) nie stawiała się na terminie rozprawy wyznaczonym na dzień 12 grudnia 2017 roku będąc zawiadomiona o nim prawidłowo.

Z uwagi na wymóg zwięzłości uzasadnienia wynikający z art. 424§1 k.p.k. odstąpiono od cytowania całości wyjaśnień odstępując do wskazanych poniżej kart akt postępowania.

Wyjaśnienia oskarżonej A. P. (1) k. 120-121; protokół rozprawy z dnia 12 grudnia 2017 roku k. 217-218.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle całokształtu zgromadzonego w przedmiotowej sprawie materiału dowodowego, w szczególności dokumentów zgromadzonych i ujawnionych w trybie art. 394§1 i 2 k.p.k., których wiarygodność i rzetelność nie była

kwestionowana, zarówno fakt popełnienia przez oskarżoną zarzucanego jej występku, jak i wina A. P. (1) nie budzą wątpliwości.

Za podstawę dokonanych przez Sąd ustaleń posłużyły w głównej mierze zeznania R. P., który odniósł się zarówno do okoliczności zawarcia przedmiotowej umowy pożyczki, jak i okoliczności ujawnienia popełnienia przestępstwa na szkodę (...) Bank S.A. Świadek dokładnie przedstawił też rozmiar wyrządzonej tym czynem szkody. Zeznania R. P. były przy tym rzeczowe i wewnętrznie spójne jednocześnie korespondując w pełni z treścią dołączonych do akt sprawy kopii dokumentów. Wobec powyższego Sąd nie znalazł podstaw by zakwestionować ich wiarygodność i uznał je za miarodajny dowód na przytoczone okoliczności.

Podobnie ocenione zostały zeznania M. T. (2) – kierownika administracyjnego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr (...) w G.. Zeznał on, iż oskarżona nie była zatrudniona we wskazanej placówce, nie była też jej uczniem. Wskazania te, zdaniem Sądu polegały na prawdzie, nie były bowiem kwestionowane w toku postępowania, a nadto świadek nie znając A. P. (1) nie miał interesu w tym by bezpodstawnie ją obciążać.

Do odtworzenia przebiegu wydarzeń opisanych zarzutem nie przyczyniły się natomiast zeznania W. W., nie miał on bowiem wiedzy na temat okoliczności popełnienia oraz oskarżoną zarzucanego jej czynu. Jednocześnie Sąd stwierdził, że oświadczenie świadka, iż nie pośredniczył w udzieleniu pożyczki A. P. nie budziło zastrzeżeń, gdyż zasadniczo korespondowało z zeznaniami R. P. i treścią dokumentów nie wskazujących by było inaczej.

Ponadto, Sąd uznał za podstawę ustaleń faktycznych w sprawie dokumenty ujawnione w trybie art. 394§1 i 2 k.p.k., art. 393§1 i 2 k.p.k., w szczególności w postaci danych o karalności, umowy pożyczki nr (...) oraz protokołów znajdujących się w aktach sprawy, których autentyczność, wiarygodność oraz rzetelność nie była kwestionowana, a które zostały sporządzone przez upoważnione osoby i podmioty, w zakresie ich kompetencji.

Jednocześnie Sąd dokonał również w niniejszej sprawie ustaleń na podstawie potwierdzeń wykonania operacji przelewów przychodzących oraz wniosku kredytowego. Dowody ten mają szczególny charakter, gdyż w korelacji z zeznaniami świadków, stanowią jedną z podstaw do ustalenia sprawstwa A. P. (1) w zakresie zarzucanego jej czynu.

Uwzględniając powyższe rozważania Sąd stwierdził, że nie sposób dać wiary wyjaśnieniom oskarżonej i uznać jej nie przyznanie się do winy za nie budzące zastrzeżeń. A. P. (3) utrzymywała w nich, że zawierając umowę pożyczki w placówce (...) Banku S.A. nie przedkładała podrobionych dokumentów i nie składała fałszywych oświadczeń, lecz jedynie podpisała dokument przedłożony jej przez pracowników banku, bez jego uprzedniego przeczytania. Jednocześnie podała, że kilka dni wcześniej uzyskała pożyczkę w punkcie znajdującym się przy Placu (...), gdzie zostawiła wówczas dokumenty potwierdzające wysokość osiągniętych dochodów. Z powyższego wynika zatem, iż udzielenie pożyczki oskarżonej przez (...) Bank S.A. miało odbyć się bez jakiegokolwiek weryfikacji jej zdolności kredytowej. Powyższe tłumaczenie jawi się jako kompletnie nielogiczne w świetle wskazań doświadczenia życiowego, okoliczność iż przed udzieleniem pożyczki pożyczkodawca sprawdza, chociażby w podstawowym zakresie sytuację finansową pożyczkobiorcy jest bowiem, zdaniem Sądu powszechnie znana, co więcej, A. P. (1), jak sama podała, miała do czynienia z tą procedurą kilak dni wcześniej, trudno zatem za wiarygodne uznać jej wyjaśnienia w części, w której ta utrzymywała, iż otrzymała z (...) Banku S.A. niemal 30.000 zł pożyczki, bez żadnej weryfikacji jej dochodów, czy złożenia oświadczenia w tym przedmiocie. W prawdzie na poparcie swoich słów A. P. (1) wskazała, iż wcześniej otrzymała już 30.000 zł pożyczki z Banku (...), dlatego też nie zastanowiło ją z jakich względów udzielono jej pożyczkę w omawianym przypadku. Należy jednak zauważyć, że z wyjaśnień oskarżonej wynika, iż rzeczona, wcześniejsza pożyczka została jej udzielona na podstawie oceny jej zdolności kredytowej dokonanej w oparciu o historię jej konta bankowego, a więc nie bez wcześniejszego monitu jej sytuacji finansowej. W konsekwencji Sąd stwierdził, że opisane przez oskarżoną wydarzenia, do jakich miało dojść w dniu 22 października 2015 roku, w rzeczywistości nie miały miejsca i zostały przytoczone przez nią wyłącznie celem uniknięcia odpowiedzialności karnej. Faktycznie A. P. (1) miała zaś pełną świadomość, że uzyskuje pożyczkę wyłącznie dzięki posłużeniu się podrobionymi dokumentami i złożeniu nieprawdziwych oświadczeń zdając sobie przy tym sprawę z braku środków do wywiązania się z założeń

harmonogramu spłat, zawłaszcza że, jak wynika z jej depozycji, miała ona już wówczas zobowiązanie względem (...) Sp. z o.o.

Wobec powyższego, w oparciu o wyjaśnienia oskarżonej, dokonano wyłącznie ustaleń w przedmiocie miejsca jej zatrudnienia i źródeł dochodu w inkryminowanym czasie, jak i tego, że 22 października 2015 roku udała się do placówki (...) Banku S.A. przy ul. (...)/S10 w P., gdzie zawarła umowę pożyczki nr (...), w tym zakresie jej twierdzenia korespondowały bowiem z pozostałym uznanym za wiarygodny materiałem dowodowym.

Odnosnie kwalifikacji prawnej:

Mając na uwadze przedstawioną wyżej ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, zdaniem Sądu wina oskarżonej nie budzi wątpliwości. Sąd doszedł bowiem do przekonania, iż A. P. (1) w dniu 22 października 2015 roku w P. w placówce (...) Bank S.A. przy ul. (...)/S10, działając wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi osobami, z góry powziętym zamiarem, w celu uzyskania pożyczki nr (...) w (...) Bank S.A. z siedzibą we W., przedłożyła jako autentyczne, dokumenty poświadczające nieprawdę w postaci nierzetelnych potwierdzeń wykonania operacji przelewów przychodzących, z których wynikało, iż otrzymuje dochody w wysokości 2.690,20 złotych z tytułu zatrudnienia w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr (...) w G. oraz we wniosku pożyczkowym złożyła nierzetelne oświadczenia, co do wysokości swoich dochodów, posiadanego mieszkania, wykształcenia oraz samochodu, w wyniku czego doprowadziła (...) Bank S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 27.985,72 złotych. Tym samym zachowanie oskarżonej wyczerpało znamiona występku z art. 286§1 k.k.

Występku z art. 286§1 k.k. dopuszcza się bowiem sprawca, który w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd. Wprowadzenie w błąd oznacza zachowanie prowadzące do wywołania u danej osoby błędu, a więc fałszywego odzwierciedlenia rzeczywistości w świadomości tej osoby. Przed podjęciem przez sprawcę działania, osoba ta nie ma jeszcze błędnego wyobrażenia o rzeczywistości. Ustawa karna nie zawiera żadnych ograniczeń odnośnie sposobu wprowadzenia danej osoby w błąd. Możliwe jest to przy wykorzystaniu wszelkich metod. Wprowadzenie w błąd musi przy tym dotyczyć istotnych okoliczności danej sprawy, które mogą mieć wpływ na podjęcie przez oszukiwanego określonej decyzji dotyczącej rozporządzenia mieniem. Przepięstwo z art. 286§1 k.k. jest przestępstwem materialnym, którego skutkiem jest niekorzystne rozporządzenie mieniem przez pokrzywdzonego. Jak wskazano wyżej, wszystkie powyższe elementy w realiach niniejszej sprawy zostały spełnione; osoba działająca za (...) Bank S.A. została bowiem wprowadzona w błąd co do wysokości dochodów oskarżonej oraz wartości posiadanego przez nią majątku i tym samym zdolności wywiązania się z zaciągniętego zobowiązania, dzięki czemu A. P. (1) osiągnęła korzyść majątkową w postaci kwoty wypłaconej jej tytułem zawartej umowy (27.985,72 złotych), jednocześnie mając świadomości braku faktycznych możliwości do spłaty pożyczki.

Czyn z art. 297§1 k.k. popełnia zaś ten, kto, w celu uzyskania dla siebie lub kogoś innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, elektronicznego instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego, przedkłada podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę albo nierzetelny dokument albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego wsparcia finansowego, instrumentu płatniczego lub zamówienia. A. P. (1) przedłożyła natomiast osobie występującej za (...) Bank S.A. jako autentyczne, dokumenty poświadczające nieprawdę w postaci nierzetelnych potwierdzeń wykonania operacji przelewów przychodzących, z których wynikało, iż otrzymuje dochody w wysokości 2.690,20 złotych z tytułu zatrudnienia w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr (...) w G., a następnie we wniosku pożyczkowym złożyła nierzetelne oświadczenia, co do wysokości swoich dochodów, posiadanego mieszkania, wykształcenia i samochodu, niewątpliwie zaś informacje wynikające z tych dokumentów i oświadczeń były istotne dla udzielenia pożyczki. Zasadnym było więc również przypisanie A. P. występku z art. 297§1 k.k.

Mając natomiast na uwadze, że działania, jakie podjęła oskarżona, wyczerpujące znamiona wskazanych wyżej przestępstw, zostały podjęte w celu realizacji jednego zamiaru – sprowadzającego się zasadniczo do wyłudzenia kwoty pożyczki – należało zatem uznać je za jeden czyn zabroniony i zakwalifikować z art. 297§1 k.k. w zb. z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

Oдноśnie wymiaru kary:

Wymierzając oskarżonemu karę za przypisane mu przestępstwo, Sąd uwzględnił wszelkie okoliczności, jakie nakazuje brać pod uwagę przepis art. 53 k.k., zgodnie z którym Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd zważył nadto, iż zgodnie z brzmieniem przepisu stanowiącego podstawę skazania A. P. za przypisany jej czyn – art. 286§1 k.k., z uwagi na treść art. 11§3 k.k. – podlegała ona karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Uwzględniając przywołane powyżej dyrektywy wymiaru kary z art. 53 k.k., Sąd doszedł do przekonania, iż najwłaściwszą karą dla oskarżonej będzie kara w zbliżonym do najniższego wymiarze – 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Decydując o powyższym Sąd stwierdził, iż na korzyść oskarżonej przemawiało, iż miała ona świadomość wyrządzenia szkody pokrzywdzonemu i wyraziła wolę jej naprawy. Okolicznością łagodzącą była również uprzednia niekaralność A. P. (1). Na jej niekorzyść przemawiał natomiast fakt, iż jej zachowanie cechował wysoki stopień zawinienia – dopuściła się przypisanego jej przestępstwa w zamiarze bezpośrednim, działając przy tym w sposób zorganizowany, planowy, przemyślany, w konsekwencji czego jej zachowanie należy potraktować jako świadome i rażące lekceważenie obowiązujących przepisów prawa. Dodatkowo Sąd zauważył, iż choć szkody wyrządzonej przestępstwem nie można uznać za bagatelną, jednocześnie nie była ona szczególnie wysoka. Wobec powyższego kara pozbawienia wolności orzeczona w dolnym wymiarze ustawowego zagrożenia nie może być w ocenie Sądu poczytana za nieadekwatną, a w żadnym razie – za rażąco łagodną, czy nadmiernie surową.

Jednocześnie biorąc pod uwagę, iż wymierzona oskarżonej kara pozbawienia wolności nie przekracza jednego roku, zaś w czasie popełniania zarzucanego jej czynu A. P. (1) nie była skazana na karę pozbawienia wolności, jak też warunki i właściwości osobiste oskarżonej Sąd uznał, iż rokuje ona pozytywne prognozy i kara pozbawienia wolności spełni swoje funkcje nawet wówczas, gdy jej wykonanie zostanie warunkowo zawieszona. Decydujące w tym względzie było, iż oskarżona nie wchodziła wcześniej w konflikt z prawem, zaś aktualnie, prowadzi ustabilizowane życie wykonując stale pracę zarobkową i wychowując małe dziecko. W konsekwencji A. P. (1) nie sposób uznać za osobę zdemoralizowaną. Z tych też względów, Sąd na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. oraz art. 70§1 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności, na okres 2 lat tytułem próby. Orzeczony okres próby pozwoli w ocenie Sądu skutecznie zweryfikować przyjętą, pozytywną prognozę kryminologiczną, co do przyszłej postawy oskarżonej.

Ponadto słuszne było również obciążenie A. P. (1) obowiązkiem naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem. Sąd orzekł w tym przedmiocie na podstawie art. 46§1 k.k., zobowiązując oskarżoną do zapłaty za rzecz (...) Banku S.A. kwoty 27.985,72 zł. Wskazać przy tym należy, iż ustalona w toku postępowania wysokość szkody nie budzi wątpliwości, orzeczenie tego środka karnego jest zaś ze wszech miar wskazane, jako że realizuje idee „sprawiedliwości naprawczej”, związanej z rekompensowaniem pokrzywdzonemu szkody wyrządzonej mu przez sprawcę.

Nadto Sąd na podstawie art. 626§1 k.p.k. i art. 624§1 k.p.k. zwolnił oskarżoną od ponoszenia kosztów sądowych. Sąd przy rozstrzygnięciu tej kwestii miał na uwadze, że A. P. (1) osiąga niski miesięczny dochód mając jednocześnie na swoim utrzymaniu małe dziecko, nadto na mocy niemiejszego orzeczenia została zobowiązana do naprawienia w całości wyrządzonej przestępstwem szkody, zatem należy ocenić, iż poniesienie przez nią w/w kosztów będzie stanowiło nadmierne obciążenie.

Sędzia SR Joanna Jurkiewicz